

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 40

Lýsingarprísur fyri min: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 4. oktober 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Árg.

BÓKADAGURIN

**Í dag eigur hvør føroyingur at
keypa minst eina føroyska bók**

Pólski 10.000 tonsarin „Narvik“ á Havnini

Í gjár kl. 5 kom pólska 10.000 tonsa móðurskipið »Narvik« á Havnina.

Tá ið skipið kom til Føroyar var eldur í bunkrakolinum. Tað hevur so

Úr Vági

Heimkomin skip:	
Borgin umleið	2600
St. Jacques	2400
Norðfarið	1900
City of Norwich	1700
Havgasin	1100
Wilhelmina	1050
Agnes Louisa	900
Suðurland	800

Yvonna og Saksaberg eisini komin. Albert Victor, ið ikki hevur verið til fiskiskap í fleiri ár, er nú farin á sleipustöð til umvælingar.

Kajvígslan sigst at skula fara fram leygardagin 18. oktr.

Suðurland hevði motorskaða á heimferðini. F.

Íslendingar bangnir fyri Føroyasildini

13. aug. í ár skrivaði Íslandsblaðið »Alþýðublaðið« m. a.:

— Tað er útlið fyri, at hin óvanliga stóra sildaveiðan við Føroyar í summari, kemur at ávirka søluna av Faxaflóðasild í Danmark. Herfyri hevur besti marknaðurin fyri Faxaflóðasild verið í Danmark og Póllandi, men fer nú ein rúgva av Føroyasild at koma á henda sama marknað, kann tað koma at minka um solumöguleikarnar fyri Íslandssildini.

Tað er nakað síðani, at krøv byrjaðu at koma frá útgerðarmonnum á Suðurlandinum, um at fara undir at salta Faxaflóðasild beinan vegin, tí fitimagnið í sildini var vorðið so stórt, sum tað krevst til útflutnings. Hartil er tað eyðsæð, at sildaveiðan á Norðurlandinum er fullkomuliga miseydnad í summari.

Hóast tað enn verður fiskað væl av sild á Eysturlandinum, sær tað út til, at tað kemur at vanta ógvuliga nógv í at fáa ta nøgd, ið sölusáttmáli er gjørdur um við onnur lond.

Um síðstu halgu vóru bert saltaðar 32.000 tunnur, men um somu tíð í fjór vóru saltaðar meira enn 75.000 tunnur. Síðani teir byrjaðu at fáa sild á Faksaflóðanum í summari, eru umleið 12.000 tunnur frystar til agns.

ikki eydnast manningini at slökkja eldin.

Í gjár bóðu teir um at fáa brandhjálp frá Havnini.

Slökkvilið var umborð við slökkiamboðum.

Frá Havnini fór skipið, ið ikki kann leggja til føroyska kaj, norður á Fuglafjørð.

Ringt veður í Íslandi

Seinna tíðina hevur verið verið ógvuliga baldrut í Íslandi — ódnarveður við hvørt. Hetta hevur tarnað fiskiskapinum hjá teimum fáu skipunum, ið enn eru har yviri.

Grundick kom hómorgunin við 400 skp. Seinastu 3. vikurnar hevði veðrið verið so ringt, at teir einans hövdu fiskað í 5 dagar.

Á heimferðini var veðrið tó av tí besta.

NORÐOYATÍÐINDI

Hattarvík

Higani er ikki stórvegis at frætta. Útróður er at kalla lítill og eingin. Bátar, ið hava verið á floti hava tá víðra hevur fingið væl av hýsu cystan fyri. Fuglaárið varð verri enn vænta. Slótturin er liðugur, og hoyggi alt bjarga undir tak. Menn bjugva seg til at fara á fjall, men biða til ungmennini koma aftur frá skipi.

Kirkju

Torvi varð fingið til vega í rættari tíð. Eplavelturarnar eru færri í ár enn vanligt, einstakir hava borið við góða frukt. Teir menn higani ið ikki hava verið til skips hava røð út og avreitt í Hvannasundi. Hoyggingin er lokin. Eitt kvöldi herfyri soust rakettir at teir skotnar upp av skipi í lá í ein cystan av oygni. Menn hildu hetta vera neyðstøtt skip, men tá til stykkis kom vórðu tað skip í signaleraðu sín amillum, helt russar.

Viðareiði

Tá ið víðrar verður røð út, væl av fiski hevur fingist, avreitt verður á plássinum. Lundi fekkst lítill og eingin í urðini í ár, av tí at teir bestu sessirnir eru burturlopnir, og húsið var eisini skaða. Torvi hava vit umsiðir fingið bjargað og nakað er komið í

Framhald á 4. síðu.

Lærarastørvini

Í summar tóku 9 næmingar lærarapróg, men ikki hevur tað eydnast øllum at fingið lærarastarv enn. — 3 hava fingið fast starv: Páll Jacobsen, Vági, ferðalærarastarvið Saksun-Nesvík, Jónsvein Mikkelsen, Lórvík, tímalærari á Tvöroyri, Erland Beder, lærarastarv á Falster. Ólavur Joensen, Havn, hevur verið vikarur í Havn, heldur áfram sum vikarur í Fuglafirði aftaná 15. oktr., Tummas Djurhuus hevur verið vikarur í Fuglafirði til 1. oktr., skal nú vera vikarur í Havn fyri M. Holm, Julia Vang, Frøðba, vikarur á Tvöroyri til 1. okt., Alex Sólstein, Klakksvík, tímalærari í Klakksvík, Arnold Abrahamsen, Strondum, verður vikarur fyri Jóhan Poulsen á Strondum, tá ið tingsetan byrjar.

Enn eru ósett pláss, ið væntuliga verða sett á komandi skúlastjórnarfundi týsdagin.

RUSSARNIR

VÆL FAGNAÐIR

Politivakt á kajuni

Mikukvöldið kom hitt fyrsta russiska sildaskipið á Havnina eftir vatni. Hóskvöldið komu onnur tvey. Aldri áður hava fremmand veiðuför fingið tilika móttøku. Fólk troðkaðust á kajuni til útastu trom. Øll vildu siggja russararnar, og stuttligt var at lurta eftir, hvat fólk hövdu at siga um hesar fremmandu menninar. Ivaleyst hava tey flestu hildi hesar friðaligu, blíðu og gávumildu menninar verið nøkur ódjór, og tí kundi ein eisini hoyra fólk undrandi siga, at teir jú sóu út sum onnur menniskju, at eingin kundi siggja á teimum at teir vóru nakrir mannaetatar, ella verst av øllum: kommunistar.

Frammanundan varð sagt, at russ-

Rúsdrekkamálið

Takið sjálmvörðslógina av!

Núgaldandi rúsdrekkalóg er beinleiðis samfelagsskaðilig.

Úrslit hennara eru: ovurstórur svartahandil, loynikeyp, tiltakandi heima-brygging, meira eiturdræking, peningalig armód, lógarbrot o. s. fr.

Sjálvit tingið ger seg láturligt vit at böta uppá eitt burturkasta plagg t. d.: hárvatnslóg.

Av og á kemur rúsdrekkamálið til umrøðu í blöðunum og flestu áringar er málið til víðgerð í tinginum, har tað tó tykist at vera ógjørligt at fáa ein meiriluta fyri einari líkinda skipan.

Sjónarmiðini eru ógvuliga ymisk. Summir vilja hava monopol, summir skamtan, summir frihandil o. s. fr. Turrlegging man óivað eingin vilja hava. Tað er tað sama sum at eitur-drepa helvtina av fólkinum við vitandi og vilja.

Fyri nókrum árum síðani varð brennivínið skamtad. Henda lóg er nú so mikið roynd, at best man vera at taka hana til umhugsunar av nýggjum.

ar einans komu inn eftir vatni, og at teir eingi ynskir hövdu um at koma í land. Manningin kom tí heldur ikki uppá kajuna, eins og skipini ikki steðgaðu eitt minutt eftir, at tey hövdu fingið vatnið.

Blíðir vóru teir. Serliga smádreingirnir fingið hópinn av pengum, sigarettum og øðrum frá teimum. Ja, tær ungu kvinnurnar fingið finasta slag av luktilsi. Teir vóru ovurfeignir at geva bæði av einum og øðrum.

Tað ein serliga legði til merkis var, at manningin var valafólk í bestu árum, og at teir vóru heilt hendinga væl klæddir.

Alla tíðina meðan teir lógu inni helt politiið vakt á kajuni, sum oftast tveir politistar.

16 tíma arbeiðsdagur

Vit hava áður nevnt um arbeiðslíkindini hjá fiskimonnum í Grönlandi. Sum sagt máttu teir landa fiskin sjálvir. Arbeiðsdagurin var frá kl. 6 á morgni til kl. 10 á kvöldi.

Hetta er meira enn menn kunna halda til, serliga tá ið tað er so hart arbeiði, sum landingararbeiði er.

Annars hava landingarlíkindini verið góð í ár. Skipini hava sloppið fram at beinan vegin, og nóg mikið av allari útgerð hevur verið at fingið. Prísirnir nakað teir somu sum í Føroyum.

Tó vóru oljuklæði og vöttir uppi nærum beinan vegin og komu ongan-tíð aftur.

Eins og í fjór tykist ikki at hava verið væl fyrstaðið við handlinum har yviri.

Ísfiskurin

Týsdagin í Aberdeen: Hoyvík 318 ks. 1181 stpd.

Svartahandil — loynikeyp

Svartahandlinum og loynikeypi hevur hon skapað möguleikar, ið ikki finnast á øðrum handilsøkjum. Nýtslan av hárvatni, katti, luktilsi og øðrum er ovurstór, og nú seinast hava vit fingið eina so stórvingna heima-